

ARA INÈDITA DE QUINTUS CAELIUS FELIX A IUPITER, FORTUNA REDUX I AL GENI DE LA LEGIO VII

L'ara objecte de la present notícia fou localitzada en fer les obres de rehabilitació d'una casa al carrer de la Nau núm. 12 de Tarragona, l'any 1995. Reutilitzada, formava part d'un pilar que suportava l'escala de l'edifici, d'època bastant moderna (segle XVIII). Potser, atesa l'antiguitat del conjunt de l'edifici (segle XIV aproximadament) aquest bloc ja estigués a l'interior de la finca des d'aquella època.

La inscripció està feta sobre la cara d'una gran pedra calcària comú de la zona de Tarragona, de mides 135 x 53 x 40 cm i un pes aproximat de 425 Kg. Les lletres són del tipus capital rústica i no s'observen defectes significatius. La separació entre paraules es fa mitjançant un petit triangle a mitja alçada de les lletres. La distribució de línies és correcta, deixant una mica d'espai al marge inferior. El text està distribuït en dotze línies, de les quals la primera resulta més realçada, en ser les lletres una mica més grans i espaciades. La conservació és bona, encara que es troba una mica colpejada. El text és el següent:

I(ovi) O(ptimo) M(aximo) ET
FORTVNAE REDVCI ET
GENIO LEG(ionis) VII G(eminae) P(iae) F(elici)
Q(vintvs) CAEL(ivs) FELIX
5 ARAM
QVAM SPECVL(ator) VOVERAT
ACCEPTA
HONESTA MISSIONE
EX COMMENT(ariensi)
10 PRAESIDIS
P(rovinciae) H(ispaniae) C(iterioris)
L(ibens) POSVIT

Traducció: Quintus Caelius Felix prometé voluntàriament, quan era *speculator*, aquesta ara a *Jupiter Optimus Maximus*, a *Fortuna Redux* i al *Genius* de la *Legio VII Gemina Pia Felix*, i la dedicà de tot cor, un cop obtinguda la llicenciatura militar com a *commentariensis* del *praeses* de la província *Hispania citerior*.

La recent visita del Prof. Géza Alföldy, gran especialista en epigrafia romana, a qui agraïm el seu ajut, ha fet possible la correcta interpretació d'aquesta inscripció, en què cal destacar diverses particularitats. Per una part, la dedicatòria a tres divinitats (Júpiter, Fortuna Redux i el Geni de la Legió VII) és prou rara. Per altra, el dedicant és un personatge no citat fins ara en cap text. Quint Celi Fèlix, malgrat haver assolit un grau militar de *commentariensis* –un càrrec assimilat a “Cap d’Oficina”– del propi *praeses* de la província, és un desconegut fins ara. Finalment, és curiosa la memòria que fa del compromís adquirit quan el dit Quint ingressà a la milícia com *speculator* –un càrrec modest, com a missatger o observador– de fer una ara voluntàriament, i que a la seva llicenciatura, amb un càrrec molt més important, pot complir de tot cor.

El fet de citar la *Legio VII Gemina Pia Felix* ens indica que l'ara no pot ser anterior a l'any 197. Per les seves característiques formals i tipus de lletra caldria situar-la en el primer quart del segle III.

MARTÍ VERGÉS I ASENS

